

STÆRKE
RØDDER I EN
OMSKIFTTELIG TID

I omskiftelige tider er der brug for at kende sine rødder og tage ansvar for sig selv og fællesskabet.

For selvom vi ikke altid er afhængige af hinanden, hænger vi sammen.

MENNESKETS HISTORIE ER FULD AF KRISER

Introduktion

I gamle dage blev vi sjældent gamle. Der var høj børnedødelighed, masser af sygdom, og en rift i fingeren kunne være livsfarlig. I dag har vi vacciner og behandlinger, der redder os. Vi har gennemlevet en historie fyldt med udfordringer, og vi har klaret skærene. Men ingen af disse udfordringer minder om dem, vi står over for nu.

For selvom vi på mange måder har det godt her i vores rige og trygge land, så er vi også under pres, så det kan mærkes helt ind i samtalekøkkenerne. Børn har skolevægring, unge mistrives og ældre er ensomme. Vi går og mangler hinanden. Og vi stresser og grubler og føler, at tiden går for hurtigt. Vi har ikke de samtaler i køkkenet med vores familie, som vi havde drømt om.

Omkring os ændrer verden sig. Klimaet er i krise, temperaturen stiger, og dyrearter uddør. Og vi danskere får færre og færre børn, og fortsætter dét, uddør vi også. Og nu er der også krig i Europa. Igen.

Ja, vi er blevet moderne, eller i hvert fald lever vi i en moderne verden, hvor vi er mindre afhængige af hinanden og kommer hinanden mindre ved end før. Vi tager i fitnesscenter i stedet for til holdsport, og vi betjener os selv ved kassen i supermarkedet. Vi er ensomme bag hver vores skærm. Men selvom vi er mindre afhængige af hinanden, hænger vi stadig sammen. For vi er sociale væsener, der har brug for at være en del af en større sammenhæng, og hvis vi kun beskæftiger os med os selv, visner en del af vores menneskelighed. Vi risikerer at blive hægtet af hinanden.

Det er tid til at finde os selv igen. Og finde hinanden. Vejen til fællesskabet går gennem vores rødder. For vi deler traditioner, normer og sprog, og det er netop i det, vi har til fælles, at vi kan finde sammenhold og styrke. Styrken til at tage ansvar for verden i den tid, vi er her på Jorden. Det er vores ansvar at videregive det bedste fra vores historie og kultur til den tid, der kommer efter os. Så også fremtiden kan kende sine rødder og suge næring fra dem.

Derfor skal vi insistere på dannelse. For vi skal ruste os til fremtiden ved at finde værdien i dem, vi er. Hvis vi ikke gør det, sammen, ophører vi med at være et folk. Så bliver vi rodløse individer uden noget dybere til fælles. Så er det os, der formøbler Danmarks historie, skønhed, og potentiale.

Aldrig har vi haft mere brug for fast grund under fødderne. Aldrig har der været mere brug for, at vi kender vores værdier.

Det er her, det konservative værdigrundlag har fornyet relevans.

Aldrig har vi haft mere brug for fast grund under fødderne.
Aldrig har der været mere brug for, at vi kender vores værdier.

På de følgende sider kan du læse vores bud på, hvad det værdigrundlag er. Om hvad, vi synes, er vigtigt. Derfor starter vi med familien i den fortælling, du skal til at læse nu. For familien er ikke bare kernen i samfundet. Det er den primære kilde til kærlighed i livet.

Vi har skrevet ud fra vores egne følelser, vores livserfaring og vores menneskelige intuition. Og vi har gjort det, fordi vi har drømme og håb for Danmark. Som konservative har vi ganske vist ikke en færdig formel for det ideelle samfund, som alle skal rette ind efter – men vi har et stort gåpåmod og høje forventninger.

Vi er faktisk helt begejstrede bare ved tanken om alle de muligheder, vi har her i landet! Derfor har vi dedikeret de næste sider til at give vores bud på, hvor Danmark skal bevæge sig hen. Og hvordan vi genfinder hinanden i en tid, der presser os væk fra hinanden. Her får du vores konservative værdigrundlag.

FAMILIEN ER DET VIGTIGSTE FÆLLESSKAB

Tema - Familien

Intet sted mærker vi livets skønhed og dybde som i vores familie. Få ting i livet bevæger os som at stå med et nyfødt barn i armene eller at måtte tage afsked med et menneske, vi elsker. Familien er den faste støtte og fundamentet for vores moralske og etiske udvikling. Således er vi forbundne på tværs af generationer. Og med det følger et ansvar for at passe på arven fra fortiden, forvalte nutiden og forberede fremtiden.

Familien er det vigtigste fællesskab

Det mest betydningsfulde og værdifulde af alle fællesskaber er familien. Både den familie, vi får givet fra barnsben, og den, vi selv skaber på livets vej. Mennesket formes i familien, hvor det grundlæggende værdisæt bliver skabt, inden vi som borgere træder ud i samfundet og skal være rustet til at indgå i andre forpligtende fællesskaber. Uanset om det er i skolebestyrelsen, på arbejdspladsen eller i fodboldklubben.

Vi skal sikre alle danske familier de bedst mulige vilkår. Både for det at stifte en familie, for at være en familie i hverdagen og for at blive ved med at være en familie, når livet er svært. Enhver familie har ansvar og forpligtelser, som vi skal anerkende og understøtte uden at tage over politisk. For familien er det naturlige sted at søge støtte først, når man har brug for hjælp i mange af livets forhold.

Ved at give bedre plads til stærke familier investerer vi ikke bare i det mest fundamentale sikkerhedsnet for ethvert menneske. Vi investerer i mere kærlighed, forståelse, omsorg og det at have et sted, hvor vi føler os hjemme. Det er i familien, vi lærer om alt – lige fra hvad vores oldeforældre hed, og hvordan livet var for dem, til hvordan man sidder stille i skolen. At man ikke skal afbryde, når andre taler. Og hvordan man er en god ven og viser omsorg dem, der har det svært.

I en verden, der konstant forandrer sig, er familien en konstant. Men familierne er under pres. Derfor er det vores pligt at sikre, at kærligheden og opdragelsen får bedre plads. I en ustabil verden er det dét, der skal give os ro. Og troen på og selv. Familien giver os en bedre forankret tilværelse og et mere medfølelsesfuldt samfund. Derfor mener vi også, at ægteskabet er og bliver noget særligt. Det er godt for vores familier, hvis mor og far lykkes med et kærligt liv sammen.

Skiftende generationer passer på Danmark

Vi skal ikke alene lære af tidligere generationer, men også vise hensyn til de kommende. Vi er forbundet med vores forfædre, vores forældre, vores børn og ufødte børnebørn på tværs af tid, og vi skal hver især respektere hinandens tid her på Jorden. Det kalder vi generationskontrakten.

Ligesom det er naturligt, at forældre i en periode tilsidesætter sig selv for at skabe de bedste vilkår for deres børn, er det også kun naturligt, at vi voksne drager omsorg for vores gamle forældre. Uanset hvor godt et velfærdssamfund, vi skaber, vil det for eksempel aldrig kunne overgå besøget fra et kært familiemedlem.

Generationskontrakten betyder, at vi har ansvar og pligter. Pligt til at tilegne os vores kultur, holde traditioner i hævd og give dem videre til næste generation. For generationskontrakten handler ikke kun om tiden, der kommer. Men også om alt det, vi er blevet givet, som vi skal passe på.

Ingen generation ejer Danmark, hvad end det gælder vores velfærdssamfund, vores kultur, vores natur eller vores økonomi. Vi låner Danmark for en periode og forvalter det efter bedste evne. Det gør vi med en intention om at forbedre vores land på en måde, der samtidig bevarer det Danmark, vi holder af. Og den tilgang er der et enormt potentiale i.

Ingen generation må være så selvoptaget, at den fratager kommende generationer deres muligheder. Tværtimod bør vi stræbe efter at efterlade Danmark i bedre stand, end vi selv fik det foræret. Det betyder, at vi skal kunne tilsidesætte vores egne behov. Vi har ingen ret til at overbelaste naturen eller Jorden.

For vi skal kunne genkende vores land i fremtiden. De valg, vi træffer i dag, får konsekvenser i mange generationer fremover. Derfor må vi gøre op med velmente, men naive idéer om åbne grænser og lukkede offentlige kasser. For selvom den tilgang udstråler frihed og åbenhed, så mangler den blik for kulturen, det bestående, det særegne, rødderne, og at andre kulturer kan være mindre gode end den danske.

For os er Danmark mere end et sted, man kan bo og arbejde eller få offentlig forsørgelse. Derfor tillader vi os at insistere på, at vores kultur ikke må blive udvandet – vi elsker Danmark, som vi kender det. Det er naivt at tro, at alle, der vil hertil, også vil have os danskere med hud og hår og sjæl. Det har virkeligheden vist os.

Vi arbejder for det Danmark, vi kender, husker og elsker. Og for det bedste Danmark, vi kan blive i fremtiden.

VI SKAL STYRKE VORES NÆRE FÆLLESSKABER

Tema - Fællesskab

Vi er vævet ind i hinandens liv. Gennem kolleger, familie og venskaber, eller fordi vi deler bøgerhæk. Og slet og ret fordi vi er sociale væsner. For eksempel har de fleste af os haft en god lærer eller et andet forbillede, som var med til at ændre vores liv. Vores ideal er, at alle bliver i stand til at være det menneske, der gør en positiv forskel i andres liv.

Målet er mennesker, der kan begå sig i fællesskaber

Intet menneske har nok i sig selv. Vi har alle sammen brug for at indgå i fællesskaber. At føle samhørighed er fundamentalt for det gode liv. Vi har brug for at spejle os i andre, modtage respons fra andre og være vidne til andres liv - for derigennem også at finde ro i vores egen tilværelse og livets op- og nedture. Vi har brug for, at andre har tiltro til os og forventer noget af os.

Hvis vi kommer hinanden ved, kan vi dele glæden ved vores traditioner, land og familie. Så kan vi spille en positiv rolle i andres liv. Vi får intet mindre end et fantastisk samfund, når vi engagerer os i vores familier, i frivillige fællesskaber, lokalsamfundet og demokratiet.

Ægte fællesskaber skal også kunne rumme dem med særlige udfordringer eller en tung livshistorie. Det kræver, at vi kan udvise overbærenhed og omsorg - vi kunne også kalde det næstekærlighed.

Samtidig er der behov for rammer og regler i alle fællesskaber, som vi hver især skal indordne os under. For hvis et fællesskab skal lystre ethvert krav om at rette ind efter den enkelte, er det ikke længere et fællesskab.

Vi ved også, at mennesker fejler. At relationer kan være svære eller umulige. Det er en del af livet. Sådan er det også at være menneske. Vi bliver frustrerede, når tålmodigheden er brugt op, og vi er pressede i forvejen og måske føler os lidt utilstrækkelige lige den dag. Men det er okay! For der er ingen, der danser gennem livet uden at begå fejl. Men også når vi har vist vores værste sider, er der grund til at minde os selv om vores højeste idealer. Ikke fordi vi kan blive idealmennesker, men fordi vi altid kan blive en bedre version af os selv.

Vi skal styrke vores nære fællesskaber

En del af løsningen på det moderne livs problemer og eksistentielle udfordringer er, at vi i højere grad bliver en del af nære fællesskaber. Vi er mindre ensomme, når vi har nogle at spille bridge med to gange om ugen. Vi mistrives mindre, når vi dyrker sport sammen og tager en vand i omklædningsrummet efter kampen. Vi glemmer for en stund vores problemer, når vi fordyber os i kunst. Fordi vi ser, at livet er større end vores individuelle præstationer og problemer, og det giver perspektiv og ro i sjælen.

Samtidig er det med til at forankre et personligt ansvar i os, når vi frivilligt indgår i et fællesskab. For frivilligt arbejde tilbyder en mulighed for at være noget for andre – ved at stå for bålet til Sankt Hans, være besøgsven på et plejehjem, lektiehjælper for udsatte børn eller håndboldtræner i den lokale klub. Der forpligter man sig. Der spørger de, hvor man blev af i går, hvis man ikke dukker op.

Staten eller kommunen vil aldrig være i stand til at løse vores problemer alene. Vi har brug for alle mand på dæk. Alle lokalsamfundets aktører - fra skolelæreren til præsten, fra naboen til erhvervslederen, fra fodboldtræneren til restauratøren - alle kan spille en rolle i sammenholdet. Alle kan bidrage. Og alle er med til at skabe et lokalsamfund med nærhed, tillid, genkendelighed og vederhæftighed.

Derfor skal vi fra politisk side understøtte et samfund, hvor der er et godt afsæt for frivilligt engagement. Vi skal værdsætte, at så mange mennesker allerede er klar til at løfte et ansvar og gøre det muligt, at der bliver endnu flere. De frivillige kan være værdifulde medspillere i alle sammenhænge.

VORES LIV FÅR BETYDNING GENNEM FRIHED OG ANSVAR

Tema - *Det enkelte menneske*

Vi ved, at det enkelte menneske kan tage ansvar, og vi ønsker, at alle oplever den værdighed, der ligger i at tage ansvar for sin frihed. Derfor skal der være grænser for politik. Og for os er der ingen modsætning i at insistere på det personlige ansvar på den ene side og stærke fællesskaber på den anden. Fællesskabet står nemlig på skuldrene af de individer, som tager ansvaret på sig.

Det personlige ansvar er grundlaget for det gode liv og de stærke fællesskaber

Hvert eneste menneske har ansvaret for, hvordan han eller hun forvalter sit liv. Vi er født med vidt forskellige udgangspunkter. Vi vælger ikke vores forældre, vores arvemateriale eller det lokalsamfund, vi fødes ind i. Men vi er selv med til at afgøre, hvordan vi spiller de kort, vi nu engang er blevet tildelt.

Når vi har ansvaret for vores handlinger, mærker vi livets op- og nedture. Vi oplever den berusende følelse af at få succes og at opnå at skabe noget. Og tilsvarende kæmper vi med vores fejl, mangler og utilstrækkelighed, når vi ikke lever op til vores egne forventninger, på trods af at vi har gjort os umage. På denne måde er det personlige ansvar ikke altid nemt at bære. Det kan til tider være direkte angstprovokerende, for kan vi nu klare det hele, spørger vi nogle gange os selv.

Men det er ikke altid det nemme, som er det rigtige. Vi skal insistere på, at det personlige ansvar står som en stærk grundpille i vores samfund. Hvis vi frarøver den enkelte ansvaret for sine succeser og fejl i livet, frarøver vi også den enkelte mulighed for at lære og vokse som menneske. Vi fjerner selve forudsætningen for at kunne opbygge karakter og danne værdier - og dermed ultimativt muligheden for at finde en mening med tilværelsen. Det er kernen i en konservativ livs- og samfundsforståelse, at vi skal trække på erfaringen. Derfor skal der også være plads til at gøre sig erfaringer.

STÆRKE RØDDER I EN OMSKIFTTELIG TID - DET ENKELTE MENNESKE

Heri ligger også en grundlæggende tro på, at det enkelte menneske ikke er skrøbeligt som porcelæn. Ligesom en muskel har evnen til at blive stærkere ved at møde en tilpas mængde modstand, tror vi på, at den enkelte har evnen til at tage ansvaret og livet på sig. Og vil vokse med opgaven. Der ligger en stor glæde i at klare sig selv, gøre sit bedste, nå sine mål og føle sig som en succes.

Vi dyrker det personlige ansvar, fordi det gør livet rigere for alle. Det styrker alt lige fra vores familie til den offentlige debat. Derfor står vi bag dem, der øver sig i at blive stærke, så de kan hjælpe andre. For hvis man ikke kan tage vare på sig selv, kan det være særdeles svært at tage vare på andre. Styrken i vores fællesskaber afhænger i sidste ende af, om den enkelte bidrager og løfter sin del af ansvaret.

Vores liv får betydning gennem frihed og ansvar

Frihed og ansvar er forbundne kar. Uden friheden til selv at skabe vores egen tilværelse og finde meningen i den, mister vi også ansvaret for den. Hvis vi ønsker ansvaret for vores eget liv, er vi nødt til at forholde os aktivt til vores frihed og forvalte den bedst muligt

Hvis vores ansvar skal give mening, er det nødt til at være reelt. Vores valg skal have konsekvenser. Hvis resultatet af en sløj indsats og en ihærdig indsats altid er det samme, giver den helhjertede indsats ikke den samme mening. Hvis staten forsøger at påtage sig alle vores byrder, står vi tilbage med hverken ansvar eller frihed.

Hvis vi som borgere kan tage ansvar og finde ud af det med hinanden, så har vi skabt en kultur, der er stærkere og mere værdifuld, end hvad vi kan skabe med politisk regulering. Hvis vi selv kan blive enige med hinanden og løse problemerne, er det bedre, end hvis den offentlige sektor får at vide, at den skal forsøge at løse problemet. Derfor er det bedste politiske initiativ nogle gange det samme som intet initiativ. For vi kan løse mange problemer selv. Der er således grænser for stat og politik.

Vi ønsker, at vi selv og vores familie kan få lov til at udleve vores værdier og stå på egne ben. Derfor er vores udgangspunkt også altid, at alle skal kunne opnå den styrke og selvrespekt, der ligger i at tage vare på sig selv og sin familie.

Mennesket har en iboende skabertrang. Den har sammen med økonomisk frihed været med til at give os fundamentet for den velstand, vi nyder godt af i dag. Penge er ikke i sig selv et mål eller en værdi i moralsk forstand. Men lad os da nyde godt af de muligheder, vi får ved at give gode vilkår for alle dem, der vil berige os med deres initiativ og flid. Gennem Danmarks historie har idéer og produktion været med til at katapultere os op blandt verdens rigeste, og vi tror på, at vi stadig har det bedste foran os.

Vi ønsker at give den enkelte en udstrakt grad af ansvar og frihed. Frihed til at skabe en forretning, man tager ansvar for. Frihed til at stille sig op på ølkassen og argumentere for sin sag. Og frihed til at elske den, man vil.

Ethvert menneske er født til værdighed

Ethvert menneske fødes med den samme værdi som alle andre. Vi kan slet ikke forestille os, hvad alternativet skulle være.

Vi ønsker os et Danmark, hvor man bliver behandlet med den samme grundlæggende menneskelige respekt og værdighed. Og det uanset hvem man er, hvilken uddannelse man har, hvilken landsdel man er vokset op i, eller hvordan man ser ud. For os er det en afgørende del af det, der samler os. Vi kan være nok så forskellige, se forskellige ud, stræbe efter noget forskelligt. Men hvis vi anerkender hinandens menneskelighed, har vi dermed noget essentielt til fælles. Vi er alle sammen nogens familie. Vi bliver alle sammen født, har følelser, vokser, kan blive syge. Og til sidst dør vi. Vi har noget til fælles lige til det sidste.

Vi kan alle have brug for at arbejde på at opføre os bedre. Vi kan elske mere og hjælpe mere, vi kan lægge vores dårlige sider fra os, og vi kan gøre vores bedste. Men selvom et menneske mister alt og føler bitterhed, knytter der sig stadig en grundlæggende værdighed til dets eksistens. Sådan et menneske skal stadig have eksempelvis hjemmehjælp eller behandling på et sygehus. Vi kan kalde det medfølelse eller en anerkendelse af, at menneskets vilkår er hårde. Eller måske bare en ydmyghed fra vores egen side, for hvem er vi til at tage værdigheden fra andre? Man må behandle andre, som man ønsker at blive behandlet selv.

Vi håber for alle, at de kan udleve deres potentiale. For der er en plads og en rolle til alle mennesker i vores samfund. Vi respekterer alle, der gør sig umage. Også selvom det fører noget forskelligt med sig og måske ikke altid går, som man håbede. Det betyder, at vi kan høste forskellige frugter af vores indsats. Men ikke nødvendigvis forskellig anerkendelse. Ligesom vi kan give hånd til modstanderen efter håndboldkampen, vi vandt med ét mål, fordi vi anerkender, at vi fik kamp til stregen – på samme måde kan vi også anerkende enhver, der tør, og som prøver. Prøver at drive egen virksomhed, prøver at udvikle fremtidens teknologi eller på at blive møbelsnedker. For os er det en særskilt værdi at gøre sig umage. Fordi det er en stræben efter noget bedre.

Sagt på en anden måde: Du må klare dig lige så godt, du overhovedet kan, og få al den succes, du formår. Vi arbejder for, at du ikke bliver set skævt til eller særbeskattet, bare fordi du opnår noget.

Vi skal værne om den kultur, der er forudsætningen for et frit samfund

Tema - Danmark

Vi er så heldige, at vi bor i Danmark. Vi har en historie, traditioner og et levende folkestyre. Vi har lov og orden, et rigt kulturliv og friheden til at starte egen virksomhed. Vi har økonomisk frihed, muligheden for at rejse ud i verden og leve i sikkerhed herhjemme. Det er et stort ansvar at passe på alt dette. Men vi kan løfte ansvaret og gøre det med glæde og stolthed.

Vi skal dyrke alle fordelene og glæderne ved vores nationale fællesskab og identitet

Vi har mere til fælles med hinanden, end at vi er mennesker. Vi er også danskere. Vi bor ikke på et tilfældigt stykke jord. Vi bor i Danmark. Vi hejser ikke et hvilket som helst flag i flagstangen, men Dannebrog. Vi hejper på vores landshold. Vi deler en fælles historie. Det er med til at give os en sammenhængskraft. "Du danske sprog, du er min moders stemme", synger vi, fordi andre sprog er fremmedsprog, også selvom vi nogle gange låner lidt.

Vores nationale sammenhængskraft er en styrke og med til at skabe mening og stabilitet. Vi mener, at vi skal omfavne fuldt ud, at vi er danskere. Vores rødder stikker dybt i den danske jord. Uden for Danmarks grænser er det anderledes, men herhjemme bestemmer vi. Nationalstaten er præmissen. "Dér har jeg rod, derfra min verden går". Også selvom vi elsker vores brogede verden og med H. C. Andersens ord kan sige: "At rejse er at leve".

Vi er et kristent land, og det gennemsyrrer os. Gennem skiftende tider er kirken blevet påvirket af filosofi, videnskab og kritik. Det er en del af vores identitet. Kritikken er i høj grad kommet indefra, og det har skabt et mangfoldigt samfund med åndsfrihed, fri debat og med plads til hån, spot og til tider grov satire. Det er det, der gør kristendommen så særlig. Det skal vi værne om.

Kristendommen er forudsætningen for, at vi i dag er et moderne sekulært samfund. Man kan godt have en anden religion. Det er helt okay. Men der må aldrig herske tvivl om, at kristendommen er kernen i den danske identitet, i vores land og i vores folk. Uden visheden om, hvad der har formet os, mangler vi vores rødder – det, der holder os oprejst, når vinden blæser.

STÆRKE RØDDER I EN OMSKIFTETIG TID - DANMARK

Vi skal dyrke, at vi har vores kultur til fælles. Derfor skal vores institutioner samle os. Hvad enten det er til fejring af majestæten på slotspladsen foran Amalienborg, til julegudstjeneste i kirken eller til studentergildet i baghaven. Sådan er Danmark, og sådan skal det blive ved med at være, og derfor skal danske myndigheder understøtte dansk kultur. Vi vil gerne være høflige og rummelige over for andre mennesker, men vi bliver nødt til at holde fast i, hvad Danmark er.

Vi kræver af også af dem, der har et ønske om at leve deres liv i Danmark, at de bliver gradvist mere danske. Taler dansk for eksempel. Og bidrager til at bevare vores fællesskab ved at opføre sig dansk. Men vi fastholder også retten til at afvise folk, der vil bo i Danmark. Og vi fastholder retten til at åbne døren, når det giver mening. Det er og bliver vores ret.

Vi kræver også af os selv, at vi værner om den arv, andre har givet os. Også selvom et aggressivt mindretal farer frem, når vi andre bare gør, som vi altid har gjort. Det er et fattigt og farligt synspunkt, at buster skal smides i vandet, eller museer eller forretninger skal udskammes, fordi de ikke føjer en lille minoritets opfattelse af, hvordan verden er skruet sammen. Vi ønsker at holde fast i vores historie, så vi kan kende den, lære af den og blive beriget af den. Vi ønsker den hverken skrevet om, gemt væk eller ødelagt. Vi elsker, at vi har et fædreland og et modersmål.

Respekt for myndigheder er respekt for vores fælles beslutninger

Intet samfund kan fungere uden respekt for myndighederne og de samfundskritiske opgaver, som de løfter.

Når politibetjenten vinker en bil ind til siden, fordi føreren har kørt for stærkt, skal han stoppe og acceptere bøden. Man har ret til at klage over en afgørelse, men man bør ikke opføre sig ubehøveligt over for den myndighedsperson, som på vegne af os alle sammen loyalt forvalter de regler, vi har vedtaget i fællesskab.

Hvis respekten for dommeren, politibetjenten, læreren og andre myndighedspersoner forsvinder, bliver det op til den enkeltes mavefølelse at vurdere, hvilke regler og normer der skal gælde i samfundet. Det bliver i så fald den stærkes ret, der kommer til at gælde i stedet for de fundamentale institutioner i samfundet.

Respekt for autoriteter er ikke det samme som ukritisk lydighed og underkastelse, som man ser i autoritære samfund. Snarere er der tale om en ydmyghed over for, at man som individ ikke har svarene på alle spørgsmål eller kan varetage alle opgaver alene. Derfor har vi brug for autoriteter. Vi har brug for, at eleverne lytter til læreren, og vi har brug for, at der er respekt om forælderrollen. Ellers flyder alting.

Vores myndigheder er skabt ud fra de erfaringer, vi har gjort os som samfund, og fungerer ideelt set som en rummelig ramme om individet og friheden. For du har stor frihed i Danmark, men der er også grænser.

Vi skal værne om den kultur, der er forudsætningen for et frit samfund

Vores grundlov og de frihedsrettigheder, den sikrer, skal konstant forsvares. Vores frihed slutter den dag, vi tier stille om, hvad der er vigtigt for os.

Selvom vores demokratiske traditioner og frihedsrettigheder har en stærk forankring i det danske samfund, så må vi aldrig tage dem for givet. I en række lande bliver de demokratiske institutioner undergravet af politisk polarisering, misinformation og mistillid. I USA kan politiske modstandere ikke længere enes om, hvordan virkeligheden ser ud. Splittelsen er så dyb, at den offentlige samtale reelt set er brudt sammen. Den udvikling må aldrig få lov at slå rod i Danmark.

Vi har alle en forpligtelse til at passe på den særlige demokratiske kultur i Danmark, som vi har udviklet gennem generationer. En kultur, hvor vi lader meninger brydes, og hvor vi kan finde ud af at diskutere med hinanden, på trods af at bølgerne også kan gå højt. Hvor vi kan udtrykke os på skrift og i tale uden censur.

For at fastholde denne kultur kræver det en grundlæggende tro på, at vi kan blive klogere af den offentlige samtale. At det faktisk nytter at lytte til dem, vi er uenige med. Det er selve grundlaget for det samarbejdende folkestyre, vi har i Danmark, at vi har en velfungerende offentlig samtale.

Vores folkestyre er noget, vi gør sammen. Grundloven, retsstaten og vores liberale demokrati er mere end formelle processer og lovsamlinger. Derfor vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at holde fast i den kultur, der giver demokratiet næring og mening i dagligdagen.

Retsstaten bruger vi til at sikre os retfærdighed og ordentlighed

Vores retsstat sikrer den enkeltes retssikkerhed og frihed, og at kun staten kan udøve tvang så som fængselsstraf – inden for de demokratisk vedtagne rammer. Også når det er svært, underkaster vi os retsstaten og lader neutrale dommere udmåle straf, når vores eget blod koger. Fordi det er til det fælles bedste. Alternativet er selvtægt og kaos.

Retsstaten giver os ret til at udtrykke uenighed uden at skulle underlægges censur eller vilkårlig magtudøvelse. Vi har ret til at forsamle os, forene os, udtrykke os. Denne ret må hverken knægtes af magthavere eller af andre stater. For det er vores spilleregler, og de fungerer.

Vores love afspejler, at vi lever i et komplekst samfund. De giver et minimum af gennemsigtighed og en hel del retssikkerhed. Vi tilstræber så få og enkle regler som muligt. For idealet er, at alle forstår lovgivningen, og det er svært, når reglerne bliver for mange eller for komplicerede.

Vi insisterer også på grundighed i lovgivningsarbejdet, fordi vi tror på, at grundighed og tid til at modtage input og indvendinger fra alle berørte, både er ret og rimeligt og giver bedre resultater.

Retssikkerhed er også med til at sikre vores velstand. Danmark har historisk set været en handelsnation. Virkelyst, nye idéer og iværksætterier har lagt grundstenen til vores velstand. Vores interesse i andre og i at have en tillidsfuld handelsrelation har været med til at sikre, at vi havde en tillidskultur og blev rige, før vi fik en omfattende velfærdsstat. Det skyldes blandt andet en robust beskyttelse af ejendomsretten fra uafhængige domstole, og at man kunne stole på, at kontrakter blev overholdt.

Vi arbejder for, at lovgivningen overholdes af alle, også skiftende regeringer, og at der er mere offentlighed om politiske beslutninger og grundlaget for dem.

Danmark skal have et stærkt forsvar og være en troværdig allieret

Danmark skal være et trygt og sikkert land. Derfor har vi brug for et stærkt forsvar. Vi har brug for at kunne indgå i alliancer med andre lande. Vi har brug for NATO. Freden har været taget for givet, men historien viser os, at fred aldrig er garanteret. Nutiden viser det også. Vi skal ikke rejse mere end nogle få timer for at finde blodigt bevis på det.

Vores militære kapacitet har en meget konkret betydning ude i verden. For vores allierede betyder den, at de kan regne med vores styrke og støtte, når den er påkrævet. Og for potentielle trusler mod Danmark er en solid militær alliance nødvendig som afskrækelse.

Danmarks og rigsfællesskabets geografiske placering, både i forhold til Østersøen og i forhold til Arktis, betyder, at vi har en særlig geostrategisk betydning, som vi ikke må overse. Det kan vi være helt sikre på, at man heller ikke gør ude i verden.

Det er i vores interesse, at værdier som demokrati, retsstaten og en række grundlæggende rettigheder står stærkt i verden. Som en lille nationalstat med en åben økonomi i en omskiftelig verden bør vi indgå alliancer og deltage aktivt i internationalt samarbejde om en regelbaseret verdensorden.

Erkendelsen af en voldsparat omverden og kendskabet til historiens mange krige må ikke gøre os frygtomme – tværtimod kræver det, at vi er modige. Modige nok til at være en troværdig allieret, som kan hjælpe med at forsvare andre, så de også vil forsvare os. Det kræver, at Forsvaret er velfungerende og omfattende.

DET BEDSTE, VI HAR, HAR TAGET TID

Afslutning

Nu kender du os lidt bedre. Vi er glade for, at du hang på gennem det hele, selvom du garanteret også lever et liv med nok at se til.

Vi vil gerne finde roen og optimismen i en omskiftelig tid. Og som du netop har læst, mener vi, at begge dele kan findes i vores rødder. I en tid, hvor hverdagen føles, som om den kører i dobbelt tempo, og forandringerne omkring os gør det samme, har vi brug for at standse op og spørge: Hvad betyder noget for os? I en tid, hvor vi er ensomme, må vi søge hinanden. I en tid, hvor børn og unge vokser op i en verden, der er så anderledes end deres forældres og bedsteforældres, er der brug for kontinuitet og en fælles identitet. Dét finder vi vejen frem.

Vi lever allerede i verdens bedste land. Det har taget lang tid at nå hertil, men i dag er vi et land, hvor vi har tillid til hinanden - og hvor vi oftere taler om, hvordan vi når i mål, end hvad målet er. I generationer har vi gennem politiske kampe og konstruktive kompromisser forbedret Danmark. Det har krævet et utrolig stort arbejde. Men lige så svært det er at bygge op, lige så hurtigt kan det gå med at rive det hele ned.

Det Konservative Folkeparti er til for at sikre, at rødderne ikke bliver kappet.

Det er alle danskeres ansvar, at vi passer på alt det, vi har været så privilegerede at få overdraget ved at være født her.

Vi er et parti, der fastholder, at vi alle er forpligtede til at tage ansvar. For os selv, vores familie, vores frivillige fællesskaber og for Danmark.

For vi har fået foræret et godt og velordnet samfund med et enormt potentiale. Som konservative tager vi ansvaret på os. Ansvar for at blive så stærke, at vi kan være noget for andre. Det er den bedste måde at forvalte vores frihed på. Tænk, hvor meget vi får lov til at forbedre og se udfolde sig og blomstre for øjnene af os. Vi kan virkelig være noget for andre, hvis vi vil. Og det vil vi!

Nu sidder du måske og tænker, at der ikke er så meget konkret politik i det, vi har skrevet her. Det har du ret i. Og det var med vilje. For vi har beskrevet vores værdigrundlag, som vil være fundamentet for konkrete politiske forslag fra vores side. Fordi vi synes, det er vigtigt, at du ved, hvor vi kommer fra, og ikke kun hvor vi vil hen.

For værdier er afgørende. Danmark har formet os med traditioner og værdier, der har givet os mere lykkelige og meningsfulde liv. Derfor skriver vi også de sidste sætninger her med en dyb følelse af taknemmelighed.

Sådan en taknemmelighed forpligter. Den forpligter os til at bære værdierne videre. For vores værdier har båret os igennem historiens mange kriser. Vi har før fundet styrke i at udfolde vores frihed og løfte vores ansvar. Vi har før fundet tryghed og ro i vores familie. Vi har før søgt samhørighed i vores kultur og følt begejstring ved at være sammen med hinanden.

Og nu skal vi gøre det hele igen. Vil du være med?

